T089 ATĐ 1 (17) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q17-Bảy Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 17
Phaåm 8: BAÛY PHAÙP, Phaàn 2

Coù baûy phaùp khoâng toát (phi dieäu): 1. Baát tín. 2. Khoâng hoå. 3. Khoâng theïn. 4. Bieáng löôøi. 5. Maát chaùnh nieäm. 6. Khoâng ñònh. 7. AÙc tueä (tueä xaáu). - Theá naøo laø baát tín (khoâng tin)? Ñaùp: Goàm caùc loaïi chaúng tin, tính chaát cuûa baát tín, taùnh chaúng tin ôû tröôùc maét, khoâng tuøy thuaän, khoâng aán ñònh quyeát chaéc, ñaõ khoâng vui nhaãn, seõ khoâng vui nhaãn, hieän khoâng vui nhaãn, loøng luoân khoâng thanh tònh. Ñoù goïi laø baát tín. - Theá naøo laø voâ taøm? (Khoâng bieát xaáu hoå) Ñaùp: Töùc laø caùc thöù chaúng bieát xaáu hoå, cho ñeán roäng noùi. Ñoù goïi laø voâ taøm. - Theá naøo laø voâ quyù? (Khoâng bieát tuûi theïn) Ñaùp: Caùc thöù chaúng bieát tuûi theïn, xaáu hoå, maéc cõõ..., cho ñeán roäng noùi. Ñoù laø voâ quyù. - Theá naøo laø bieáng löôøi? Ñaùp: Töùc laø tính chaát cuûa caùc thöù döôùi möùc tinh taán, tinh taán keùm, ngaùn tinh taán, sôï tinh taán..., roäng noùi cho ñeán söï bieáng löôøi, töï taùnh bieáng löôøi taâm khoâng haêng haùi maïnh meõ coá gaéng sieâng naêng chuyeân caàn. Ñoù goïi laø bieáng löôøi. - Theá naøo laø thaát nieäm? (Maát chaùnh nieäm) Ñaùp: Töùc laø tính chaát cuûa caùc thöù khoâng nghó ngôïi, chuù yù, nghó nhôù caùc vieäc gì caû hoaëc nghó ngôïi lang mang, maát chaùnh nieäm, nieäm ôû ngoaøi

taâm. Ñoù laø thaát nieäm. - Theá naøo laø baát ñònh? Ñaùp: Töùc laø taâm taùn loaïn. Tính chaát cuûa taâm taùn loaïn laø sao? Töùc laø caùc tính chaát phaân taùn cuûa taâm nhö taâm loaïn ñoäng roái raém, taâm luoân xao ñoäng hoài hoäp, bò quaáy nhieãu, taâm laêng xaêng lang thang, chaïy nhaûy, khoâng chuyeân chuù vaøo moät caûnh, khoâng ñöùng yeân. Ñoù laø taùnh taùn loaïn cuûa taâm. - Theá naøo laø aùc tueä? Ñaùp: Töùc laø tuyeån choïn nhöõng ñieàu khoâng ñuùng lyù chaáp chaët cho laø ñuùng, coøn nhöõng vieäc ñuùng lyù thì baûo laø sai. Theá neân goïi laø aùc tueä (tueä xaáu). Ñoù laø baûy phaùp khoâng toát. Do nguyeân nhaân naøo maø noùi baûy

phaùp naày laø khoâng toát? Khoâng toát (dieäu) töùc laø khoâng phaûi haïng ngöôøi toát laønh. Caùc phaùp naày goïi laø khoâng toát, nghóa laø vôùi caùc phaùp naày thì chæ coù nhöõng keû khoâng toát ñaøng hoaøng meán thích chuoäng laáy maø thoâi. Vì keû aáy hieän coù neân goïi laø baûy thöù khoâng toát. Coù baûy thöù phaùp toát: 1. Tín. 2. Taøm. 3. Quyù. 4. Tinh taán. 5. Nieäm. 6. Ñònh. 7. Tueä. - Theá naøo laø tín? Ñaùp: Caùc thöù ñöùc tin, tính chaát cuûa ñöùc tin, söï tin töôûng tröôùc maét, söï tuøy thuaän, söï aán ñònh quyeát chaáp (lôøi höùa coù uy tín) ñaõ vui chòu ñöïng (nhaãn) seõ vui chòu ñöïng, hieän ñang vui chòu ñöïng. Taâm luoân thanh tònh. Ñoù goïi laø tín. - Theá naøo laø taøm? (xaáu hoå vôùi ngöôøi) Ñaùp: Laø caùc thöù maéc côõ, xaáu hoå, tính chaát veà söï xaáu hoå, cho ñeán roäng noùi. Ñoù laø taøm (hoå). - Theá naøo laø quyù? Ñaùp: Caùc thöù tuûi theïn, taùnh cuûa tuûi theïn, cho ñeán noùi roäng. Ñoù laø quyù (töï theïn vôùi mình). - Theá naøo laø tinh taán? Ñaùp: Töùc caùc thöù baäc döôùi cuûa sieâng naêng tinh taán, tính chaát söï

tinh taán cho ñeán roäng noùi. Ñoù laø tinh taán (coá söùc sieâng gaéng). - Theá naøo laø nieäm? Ñaùp: Laø caùc thöù nieäm, tuøy nieäm. Roäng noùi cho ñeán taâm saùng suoát taùnh ghi nhôù. Ñoù laø nieäm. - Theá naøo laø ñònh? Ñaùp: Laø caùc thöù taâm truï. Roäng noùi cho ñeán tính chaát taâm chuyeân chuù vaøo moät caûnh. Ñoù goïi laø ñònh. - Theá naøo laø tueä? Ñaùp: Töùc laø tuyeån choïn hieåu bieát caùc ñieàu naøo ñuùng lyù thì cho laø ñuùng lyù, ñieàu naøo khoâng ñuùng lyù thì baùo laø sai. Ñoù goïi laø tueä. Ñoù laø baûy phaùp toát. Do nguyeân nhaân naøo noùi laø baûy phaùp naày toát? Toát laø chæ cho haïng ngöôøi toát ñaøng hoaøng. ÔÛ ñaây noùi caùc phaùp aáy toát, coù nghóa laø chæ coù nhöõng keû ñaøng hoaøng toát môùi meán thích chuoäng laáy caùc phaùp ñoù maø thoâi. Nay caùc keû aáy hieän coù, neân goïi ñoù laø baûy phaùp toát. Laïi coù baûy phaùp khoâng toát: 1. Chaúng bieát phaùp. 2. Khoâng bieát nghóa. 3. Khoâng bieát thôøi gian. 4. Khoâng bieát ñoä löôïng. 5. Khoâng bieát chính mình. 6. Khoâng bieát veà caùc nhoùm ngöôøi. 7. Khoâng bieát Boå-ñaëc-giaø-la naøo hôn keùm. - Theá naøo laø khoâng bieát phaùp? Ñaùp: Nghóa laø khoâng bieát giaùo phaùp cuûa Nhö Lai goïi laø Kheá kinh, goàm caùc thöù nhö: Vaên ñoïc tuïng, lôøi thoï kyù, keä tuïng, töï noùi, nhaân duyeân, thí duï, boån söï, boån sinh, phöông quaûng, phaùp hieám coù, nghò luaän... Ñoù goïi laø khoâng bieát phaùp. - Theá naøo laø khoâng bieát nghóa? Ñaùp: Töùc laø chaúng hieåu bieát ñöôïc ñieàu aáy, nhöõng lôøi noùi coù nghóa lyù aáy, nghóa laø vôùi lôøi noùi nhö theá, nhö theá, thì coù nghóa lyù nhö theá, nhö theá. Ñoù goïi laø chaúng bieát nghóa. - Theá naøo laø khoâng bieát thôøi gian? Ñaùp: Nghóa laø khoâng bieát ñuùng luùc hay khoâng ñuùng luùc, laø nhö luùc naày thì neân tu phaùp ngaên tröø thoâi döùt. Luùc naày thì neân tu phaùp khôûi söï haønh ñoäng, luùc kia thì neân tu haïnh buoâng xaû v.v... Ñoù goïi laø khoâng bieát thôøi gian. - Theá naøo laø khoâng bieát ñoä löôïng? Ñaùp: Nghóa laø khoâng hieåu bieát caùc thöù phaân löôïng nhö caùc thöùc aên

uoáng hay caùch aên uoáng, nhö vieäc ñi ñöùng naèm ngoài, nhö vieäc thöùc nguû, noùi naêng im laëng, hoaëc caùch giaûi tröø phieàn muoän v.v..., phaûi coù chöøng möïc. Theá neân goïi laø khoâng bieát ñoä löôïng. - Theá naøo laø khoâng töï bieát mình? Ñaùp: Laø khoâng töï bieát mình ñaïo ñöùc nhieàu ít nhö caùc thöù: Ñöùc tin, giôùi haïnh, vieäc nghe hoïc, vieäc buoâng xaû, trí tueä hoaëc giaùo phaùp, caùc quaû chöùng, caùc yù nieäm doøng doõi taøi naêng, naêng khieáu cuûa mình v.v..., goïi laø khoâng töï bieát veà mình. - Theá naøo laø khoâng bieát veà caùc nhoùm ngöôøi? Ñaùp: Laø chaúng hieåu bieát veà caùc nhoùm ngöôøi ai hôn ai keùm, nhö theá naøo veà caùc chuùng Saùt-ñeá-lôïi, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, cö só hay Sa-moân hoaëc ngoaïi ñaïo... ôû trong caùc nhoùm ngöôøi aáy thì ta phaûi laøm nhö theá naøo nhö phaûi ñöùng ngoài ra sao, noùi naêng im laëng theá naøo v.v... Ñoù goïi laø khoâng bieát veà caùc nhoùm ngöôøi. - Theá naøo laø khoâng bieát veà Boå-ñaëc-giaø-la naøo hôn keùm? Ñaùp: Nghóa laø khoâng bieát caùc Boå-ñaëc-giaø-la ñöùc haïnh cuûa ai hôn hay keùm. Töùc laø caùc Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá nhö theá thì ñöùc haïnh nhö theá nhö theá laø keùm hay hôn. Ñoù goïi laø khoâng bieát roõ Boå-ñaëc-giaø-la hôn keùm. Ñoù laø baûy phaùp khoâng toát. Do nguyeân nhaân naøo noùi baûy phaùp ñoù chaúng toát laønh? Chaúng toát laø chæ cho ngöôøi khoâng toát, khoâng ñaøng hoaøng. Caùc phaùp naày sôû dó goïi laø khoâng toát vì chæ coù haïng ngöôøi aáy meán öa chuoäng laáy maø thoâi. Cho neân ñaây laø baûy phaùp khoâng toát. Laïi coù baûy phaùp toát: 1. Bieát phaùp. 2. Hieåu nghóa. 3. Bieát luùc. 4. Bieát ñoä löôïng. 5. Bieát mình. 6. Bieát caùc nhoùm ngöôøi. 7. Bieát Boå-ñaëc-giaø-la hôn keùm. - Bieát phaùp, nghóa laø hieåu bieát ñuùng veà giaùo phaùp cuûa Nhö Lai. Ñoù laø Kheá kinh goàm coù caùc thöù: ÖÙng tuïng, Thoï kyù, Vaên xuoâi, Vaên vaàn, (caùc keä tuïng), Töï noùi, Nhaân duyeân, Thí duï, Boån söï, Boån sinh, Phöông quaûng, Phaùp hieám coù, Nghò luaän... Ñoù goïi laø bieát phaùp. - Hieåu nghóa, laø hieåu bieát ñuùng ñaén ñieàu ñoù, lôøi vaên coù nghóa lyù ñoù. Töùc laø nhöõng lôøi nhö theá thì coù yù nghóa nhö theá. Ñoù goïi laø hieåu nghóa. - Bieát luùc, laø bieát ñuùng luùc vaø chaúng ñuùng luùc. Töùc laø luùc naày thì

neân tu phaùp chæ töôùng, luùc kia thì neân tu phaùp cöû töôùng, vaø luùc noï neân tu phaùp xaû töôùng v.v... nhö theá goïi laø bieát luùc bieát thôøi. - Bieát ñoä löôïng, laø hieåu bieát ñuùng ñaén coù thöù phaân löôïng, töùc nhö caùc thöùc aên uoáng hay caùch aên uoáng thöôûng thöùc, hoaëc khi ñi ñöùng naèm ngoài, khi thöùc nguû, noùi naêng im laëng, hoaëc khi giaûi lao, giaûi buoàn v.v... moãi thöù ñeàu coù möùc haïn ñònh..., ñeàu bieát roõ caû. - Töï bieát mình, laø hieåu bieát ñuùng ñaén veà ñöùc ñoä cuûa mình nhieàu, hay ít. Töùc laø nhöõng thöù mình ñaõ coù. Nhö veà ñöùc tin, uy tín, giôùi haïnh, nghe hoïc, söï buoâng xaû, hoaëc trí tueä, giaùo phaùp, caùc quaû chöùng, caùc yù nieäm, hoaëc veà doøng doõi, naêng khieáu, taøi naêng v.v..., thì goïi bieát mình. - Bieát caùc nhoùm ngöôøi, laø bieát roõ caùc nhoùm ngöôøi naøo laø hôn hay keùm, nhö caùc nhoùm ngöôøi thuoäc caùc doøng Saùt ñeá lî, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, cö só, ñaây laø Sa-moân, ñaây laø ngoaïi ñaïo..., thì ta phaûi xöû söï nhö theá naøo, phaûi ñöùng ngoài ra sao, khi naøo neân noùi vaø neân yeân laëng. Ñoù

goïi laø bieát caùc nhoùm ngöôøi. - Bieát haïn Boå-ñaëc-giaø-la naøo hôn hay keùm, laø bieát roõ haïng Boå- ñaëc-giaø-la naày coù ñöùc haïnh hôn hay keùm. Töùc laø khoái Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá thì coù ñöùc haïnh nhö theá laø keùm hay hôn... Ñoù goïi laø bieát Boå- ñaëc-giaø-la hôn hay keùm. Ñoù laø baûy phaùp toát. Vì sao laïi goïi baûy phaùp naày laø toát? Toát ñaây laø chæ cho baäc Thieän só, keû ñaøng hoaøng. Caùc phaùp ñoù goïi laø toát vì chæ coù nhöõng keû toát ñaøng hoaøng ñoù meán öa chuoäng laáy maø thoâi. Cho ñeán goïi caùc phaùp naày laø toát. Coù baûy thöùc truï: 1. Nhö coù loaøi höõu tình coù saéc, coù caùc thöù thaân vaø caùc thöù töôûng nhö loaøi ngöôøi vaø moät phaàn coõi trôøi. Ñoù laø truï thöùc thöù nhaát. 2. Laïi coù loaøi höõu tình coù saéc, coù caùc thöù thaân, nhöng chæ coù moät thöù töôûng nhö coõi trôøi Phaïm chuùng, khôûi laäp töø kieáp xöa, goïi laø truï thöùc thöù hai. 3. Laïi coù loaøi höõu tình coù saéc, coù moät thöù thaân nhöng coù nhieàu thöù töôûng nhö coõi trôøi Quang AÂm thì goïi laø coõi trôøi thöù ba. 4. Laïi coù loaøi höõu tình coù saéc, coù moät thöù thaân vaø moät thöù töôûng nhö coõi trôøi Bieán tònh, thì goïi laø truï thöùc thöù tö. 5. Laïi coù loaøi höõu tình khoâng coù saéc, vöôït ngoaøi taát caû saéc töôûng, dieät heát caùc ñoái töôûng chaúng coøn suy nghó caùc thöù töôûng vaø nhaäp vaøo khoâng voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù. Nhö coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù. Goïi ñoù laø truï thöùc thöù naêm. - Laïi coù loaøi höõu tình khoâng coù saéc, vöôït ngoaøi taát caû vaøo Khoâng

voâ bieân xöù maø nhaäp vaøo thöùc voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Thöùc voâ bieân xöù. Nhö coõi trôøi Thöùc voâ bieân xöù. Goïi ñoù laø truï thöùc thöù saùu. - Laïi coù loaøi höõu tình khoâng coù saéc, vöôït ngoaøi taát caû Thöùc voâ bieân xöù maø nhaäp vaøo voâ sôû höõu truï ñaày ñuû vaøo Voâ sôû höõu xöù. Nhö coõi trôøi Voâ sôû höõu xöù. Goïi ñoù laø truï thöùc thöù baûy. Chöõ coù saéc ôû ñaây, nghóa laø loaøi höõu tình aáy coù saéc, hieän baøy ra thaân coù saéc, coù ñuû caû xöù coù saéc, giôùi coù saéc vaø uaån coù saéc, neân goïi laø coù saéc. Loaøi höõu tình: Töùc laø theo nghóa chaéc thaät cao toät. Vì caùc loaøi höõu tình khoâng nhaän ñöôïc, khoâng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng döïa vaøo caùc uaån, xöù, giôùi maø giaû laäp ra coù loaøi höõu tình. Roài coù caùc töôûng töôûng ra ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø loaøi höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh maïng nhu ñoàng (treû con) coù sinh ra, coù nuoâi döôõng thaønh tröôïng phu Boå-ñaëc-giaø-la, neân goïi laø loaøi höõu tình. Coù caùc thöù thaân, nghóa laø loaøi höõu tình ñoù coù nhieàu thöù saéc thaân hieän baøy roõ raøng, ñuû caùc thöù töôùng, ñuû caùc thöù hình chöù khoâng phaûi coù moät saéc, moät töôùng, moät hình. Cho neân goïi laø caùc thöù thaân. Coù caùc thöù töôûng, laø loaøi höõu tình aáy coù caùc töôûng vui, töôûng khoå, hay töôûng khoâng vui khoâng khoå. Cho neân goïi laø caùc thöù töôûng. Nhö ngöôøi vaø moät phaàn coõi trôøi, laø chæ chung veà loaøi ngöôøi vaø coõi trôøi thuoäc Duïc giôùi. Goïi ñoù laø thöù nhaát, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám tôùi thì noù ôû haøng thöù nhaát. Truï laø gì? Töùc laø vôùi söï phieàn luïy ñoù coù ñuû caû saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc neân goïi chung laø thöùc truï. Coù saéc, laø loaøi höõu tình coù saéc ñoù môùi baøy ra caùi thaân coù saéc, coù caùc thöù xöù coù saéc, giôùi

coù saéc vaø uaån coù saéc. Neân goïi laø coù saéc. Höõu tình, töùc laø theo nghóa chaéc thaät cao quyù. Daàu loaøi höõu tình thaät ra khoâng nhaän ñöôïc, khoâng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng döïa vaøo caùc uaån, giôùi, xöù maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Roài vôùi caùc töôûng töôûng ra, ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø loaøi höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh maïng nhu ñoàng, coù sinh, coù döôõng trôû thaønh tröôïng phu Boå-ñaëc-giaø-la. Neân goïi laø höõu tình. Coù caùc thöù thaân, laø loaøi höõu tình ñoù coù nhieàu thöù saéc thaân hieän baøy roõ raøng, ñuû caùc thöù hình töôùng chöù khoâng phaûi chæ coù moät saéc, moät töôùng moät hình. Neân goïi laø caùc thöù thaân. Coù moät thöù töôûng, laø caùc loaøi höõu tình aáy coù thôøi gian vaø thaân phaän soáng (coù maïng soáng trong moät thôøi gian nhaát ñònh). Neân khi theá giôùi

naày kieáp soáng saép hoaïi thì phaàn nhieàu ñeàu vaõng sinh leân coõi trôøi Quang aâm cuøng chung söï vôùi nhau. ÔÛ ñoù coù ñaày ñuû taâm yù vaø saéc thaân, caùc caên khoâng thieáu soùt, caùc chi phaàn boä phaän ñeàu troïn veïn ñaày ñuû, hình töôùng roõ raøng thanh tònh möøng vui maø aên uoáng, maïng soáng daøi laâu coù thôøi gian phaàn soá. ÔÛ theá gian ñoù khi kieáp xöa luùc môùi thaønh laäp, ôû phía döôùi khoâng trung coù moät soá cung ñieän troáng roãng, boãng nhieân moïc leân. Khi ñoù coù moät ngöôøi (höõu tình) do thoï maïng ñaõ heát, nghieäp ñaõ döùt, phöôùc ñaõ taøn, laø ngöôøi ñaàu tieân cuøng chung soáng ôû coõi trôøi Quang aâm cheát ñi vaø sinh xuoáng ôû taïi cung ñieän troáng khoâng coõi Phaïm theá, chæ rieâng moät mình khoâng coù ai khaùc theo haàu nhöng coù tuoåi thoï raát daøi. Ngöôøi naày soáng ôû ñoù trong thôøi gian raát laâu, laâu laém. Roài boãng nhieân laïi sinh ra loøng aùi duïc vaø buoàn ruõ röôïi, neân nghó: Phaûi chi coù nhieàu höõu tình khaùc cuøng chung soá phaàn ñeán soáng cuøng laøm baïn vôùi ta! Khi ngöôøi naày ñang öôùc ao nhö theá thì coù moät soá höõu tình khaùc do tuoåi thoï ñaõ taøn, nghieäp ñaõ döùt, phöôùc ñaõ heát cuõng ôû coõi trôøi Quang aâm ñoù cheát ñi vaø sinh vaøo cung ñieän ôû coõi Phaïm theá ñeå cuøng laøm baïn vôùi höõu tình tröôùc ñoù. Ngöôøi sinh tröôùc ôû coõi aáy nghó: Töø xöa khi ta sinh leân ñaây chæ coù moät mình khoâng coù ai caû tuoåi thoï raát cao, vaø ôû ñaây raát laâu boãng nhieân sinh aùi duïc vaø buoàn röôøi röôïi, neân nghó laøm theá naøo ñeå coù caùc chuùng höõu tình khaùc cuõng gioáng nhö ta sinh vaøo choán naày ñeå cuøng ta laøm baïn. Khi ta öôùc ao nhö theá thì coù caùc höõu tình khaùc lieàn sinh vaøo ñaây ñaùp öùng yù ta vaø cuøng ta laøm baïn. Vaäy thì soá höõu tình chính ta hoùa ra. Nhö theá thì ñoái vôùi nhöõng keû aáy vaø caùc theá gian khaùc ta laø keû töï coù töï taïi, ta laø keû laøm ra, hoùa ra, sinh ra. Thaät ra ñaùng toân leân laøm Toå phuï. Ngay luùc ñoù nhoùm höõu tình kia cuõng nghó: Boïn ta ñaõ töøng thaáy oâng aáy soáng, moät mình ôû ñaây vôùi soá tuoåi raát cao, vaø soáng ôû ñaây raát laâu, laâu laém. Roài boãng nhieân phaùt sinh loøng aùi duïc vaø naûy ra moät noãi buoàn lôùn vaø baûo öôùc ao coù caùc höõu tình khaùc cuøng gioáng nhö ta sinh leân ñaây cuøng laøm baïn vôùi ta. Khi oâng aáy mong öôùc ñieàu ñoù thì boïn ta lieàn sinh leân ñoù cuøng chung soá phaàn ñeå cuøng laøm baïn thieát vôùi oâng aáy. Vaäy thì boïn ta chính do oâng aáy hoùa ra. Ñoái vôùi

loaøi höõu tình vaø caùc vaät treân coõi naày, thì khi oâng aáy laø keû töï taïi, laø keû ñaõ hoùa ra, laøm ra, sinh ra, thaät oâng aáy ñaùng toân leân laøm Toå phuï..., cho neân goïi laø coù moät thöù töôûng. Nhö coõi trôøi Phaïm chuùng, laø ôû ñaây laø ñeå goïi chung nhöõng ngöôøi sinh leân ôû cung trôøi Phaïm chuùng. Coù nhieàu thöù thaân nhöng chæ coù moät thöù töôûng ñaõ khôûi truï töø kieáp xa xöa, laø khi kieáp xöa sinh ra thì goïi laø baäc thöù hai, töùc theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù hai.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 275

Hoûi: Vì sao goïi laø thöùc truï? Ñaùp: Töùc laø vôùi thaân phieàn luïy naày coù ñuû caùc thöù uaån, saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc, neân goïi chung laø thöùc truï. Coù saéc, nghóa laø ñoái vôùi loaøi höõu tình coù saéc aáy baøy laäp ra caùi thaân coù saéc, coù caùc thöù xöù coù saéc, giôùi coù saéc uaån coù saéc. Neân goïi laø coù saéc. Höõu tình, ñoù laø nghóa chaéc thaät cao quyù. Duø caùc loaøi höõu tình khoâng nhaän ñöôïc, khoâng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng y vaøo caùc uaån, giôùi, xöù maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Roài vôùi caùc töôûng töôûng ra maø ñaët noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh ra maïng nhu ñoàng, coù sinh ra coù nuoâi döôõng ñeå thaønh nhöõng tröôïng phu Boå-ñaëc-giaø-la. Cho neân goïi laø höõu tình. Coù moät thöù thaân, laø loaøi höõu tình aáy coù moät saéc thaân roõ raøng coù moät phaàn töôùng. Khoâng coù caùc thöù saéc, khoâng coù nhieàu thöù töôùng, nhieàu thöù hình. Neân goïi laø moät thöù thaân. Coù nhieàu thöù töôûng nghóa laø loaøi höõu tình aáy coù töôûng vui vaø töôûng chaúng khoå chaúng vui. Neân goïi laø nhieàu thöù töôûng. Nhö coõi trôøi Quang aâm, töùc chæ chung cho caùc trôøi ôû coõi Quang aâm. Ñoù goïi laø haøng thöù ba. Töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù ba. Thöùc truï laø gì? Töùc laø vôùi caùi thaân phieàn luïy naày coù ñuû caùc uaån saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc neân goïi chung laø thöùc truï. Coù saéc, nghóa laø loaøi höõu tình coù saéc aáy baøy laäp ra thaân coù saéc vaø caùc thöù xöù coù saéc, giôùi coù saéc, uaån coù saéc, cho neân goïi laø coù saéc. Höõu tình, laø thuoäc nghóa chaéc thaät vaø cao toät, duø caùc loaøi höõu tình chaúng theå thaâu nhaän ñöôïc, chaúng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng y vaøo caùc uaån, giôùi, xöù maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Roài vôùi caùc töôûng töôûng ra maø ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh ra maïng nhu ñoàng, coù sinh ra, coù nuoâi döôõng ñeå thaønh Boå-ñaëc-giaø-la, neân goïi laø höõu tình. Coù moät thöù thaân, laø caùc loaøi höõu tình aáy coù moät saéc thaân roõ raøng, coù moät hình, moät töôùng. Khoâng coù nhieàu thöù saéc, khoâng coù nhieàu thöù töôùng, nhieàu thöù hình. Neân goïi laø moät thöù thaân. Coù moät thöù töôûng, laø coù loaøi höõu tình chæ coù töôûng vui maø thoâi, cho neân goïi laø moät thöù töôûng. Nhö coõi trôøi Bieán tònh, töùc laø söï chæ chung cho caùc trôøi ôû coõi Bieán tònh, ñoù laø haøng thöù tö. Töùc theo thöù töï lieân tuïc daàn ñeám leân thì noù ôû haøng thöù tö. Theá naøo laø thöùc truï? Töùc laø vôùi caùi thaân phieàn luïy naày coù ñuû caùc

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 276

uaån saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Neân goïi laø thöùc truï. Khoâng coù saéc, laø loaøi höõu tình aáy khoâng coù saéc maø laäp ra thaân khoâng saéc, khoâng coù caùc thöù xöù coù saéc, giôùi coù saéc, uaån coù saéc. Cho neân goïi laø khoâng coù saéc. Höõu tình, töùc laø theo nghóa chaéc thaät cao toät, duø caùc loaøi höõu tình chaúng theå thaâu nhaän ñöôïc, khoâng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng y vaøo caùc uaån, giôùi xöù maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Roài vôùi caùc töôûng töôûng ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø loaøi höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh ra maïng nhu ñoàng, coù sinh ra, coù nuoâi döôõng ñeå trôû thaønh caùc Boå-ñaëc-giaø-la. Neân goïi laø höõu tình. Vöôït taát caû caùc saéc töôûng, laø vöôït taát caû nhaõn thöùc, thaân töông öng vôùi töôûng. Dieät heát söï coù ñoái töôûng, laø dieät caû boán thöùc cuûa thaân töông öng vôùi töôûng. Chaúng suy nghó caùc thöù töôûng, laø khoâng coù naêm thöùc cuûa thaân, daãn ñeán töông öng vôùi yù thöùc duyeân nôi saéc v.v... Caùc thöù gaây chöôùng ngaïi cho ñònh töôûng (töôûng veà ñònh), nhaäp vaøo voâ bieân khoâng, truï ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù. Nhö laø coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù, laø chæ chung veà coõi trôøi khoâng voâ bieân. Ñoù goïi laø haøng thöù naêm. Töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn maõi thì noù ôû haøng thöù naêm. Hoûi: Truï thöùc laø gì? Ñaùp: Töùc laø vôùi caùi thaân phieàn luïy naày, coù ñuû caû caùc uaån saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc, neân goïi chung laø thöùc truï. Khoâng coù saéc, laø loaøi höõu tình aáy khoâng saéc aáy laäp ra thaân khoâng coù saéc, khoâng coù xöù coù saéc, khoâng coù giôùi coù saéc, khoâng coù uaån coù saéc, cho neân goïi laø khoâng coù saéc. Höõu tình, töùc laø theo nghóa chaéc thaät cao toät, duø caùc loaøi höõu tình khoâng thaâu nhaän ñöôïc, khoâng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhöng y vaøo caùc uaån-giôùi-xöù maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Vaø vôùi caùc töôûng töôûng ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø loaøi höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh ra maïng nhu ñoàng, coù sinh ra, coù nuoâi döôõng ñeå trôû thaønh Boå-ñaëc-giaø-la. Neân goïi laø höõu tình. Vöôït taát caû Khoâng voâ bieân xöù maø nhaäp vaøo thöùc voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Thöùc voâ bieân xöù, nhö coõi trôøi Thöùc voâ bieân xöù, nghóa laø chæ chung coõi trôøi Thöùc voâ bieân xöù. Ñoù laø haøng thöù saùu, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn maõi leân thì noù vaøo haøng thöù saùu.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 277

Hoûi: Thöùc truï laø gì? Ñaùp: Töùc laø vôùi thaân phieàn luïy naày coù ñuû caû caùc uaån saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Goïi chung laø thöùc truï. Khoâng coù saéc, laø loaøi höõu tình khoâng coù saéc aáy, ñaët laäp ra, thaân khoâng coù saéc, khoâng coù caùc thöù xöù coù saéc, giôùi coù saéc, uaån coù saéc, cho neân goïi laø khoâng coù saéc. Höõu tình, töùc laø theo nghóa chaéc thaät cao toät. Vì duø caùc loaøi höõu tình khoâng theå thaâu nhaän ñöôïc, chaúng theå ñöôïc, khoâng coù, khoâng hieän höõu, nhö y vaøo caùc uaån, xöù giôùi maø giaû laäp ra loaøi höõu tình. Vôùi caùc töôûng töôûng ñaët ra noùi laø coù chuyeån ñoåi maø goïi laø loaøi höõu tình theo yù ngöôøi. Roài coù sinh ra maïng nhu ñoàng, coù sinh ra, coù nuoâi döôõng ñeå trôû thaønh

Boå-ñaëc-giaø-la. Neân goïi laø höõu tình. Vöôït taát caû Thöùc voâ bieân xöù maø nhaäp vaøo voâ sôû höõu truï ñaày ñuû vaøo Voâ sôû höõu xöù, nhö coõi trôøi Voâ sôû höõu xöù. Nghóa laø chæ baøy chung cho coõi trôøi Voâ sôû höõu xöù. Ñoù laø haøng thöù baûy, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù laø haøng thöù baûy. Hoûi: Thöùc truï laø gì? Ñaùp: Töùc laø vôùi caùi thaân phieàn luïy naày coù ñuû caû caùc uaån saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc, goïi chung laø thöùc truï. Coù baûy thöù tuøy mieân: 1. Tham duïc tuøy mieân. 2. Saân giaän tuøy mieân. 3. Coù tham tuøy mieân. 4. Maïn tuøy mieân. 5. Voâ minh tuøy mieân. 6. Kieán tuøy mieân. 7. Nghi tuøy mieân. - Tham duïc tuøy mieân laø sao? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi caùc duïc maø tham lam ham hoá, cho ñeán roäng noùi. Neân goïi laø tham duïc tuøy mieân. - Theá naøo laø saân giaän tuøy mieân? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi caùc loaøi höõu tình muoán gaây caùc toån haïi. Cho ñeán roäng noùi, thì goïi laø saân giaän tuøy mieân. - Theá naøo laø coù tham tuøy mieân? Ñaùp: Ñoái vôùi coù saéc hay khoâng saéc maø tham lam. Cho ñeán roäng noùi, thì goïi laø coù tham tuøy mieân. - Theá naøo laø maïn tuøy mieân?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 278

Ñaùp: Bò caùc thöù kieâu maïn hoãn laùo bao vaây coät chaët. Cho ñeán roäng noùi thì goïi laø maïn tuøy mieân. - Theá naøo laø voâ minh tuøy mieân? Ñaùp: Khaép trong ba coõi ñeàu khoâng coù trí, thì goïi laø voâ minh tuøy mieân. - Theá naøo laø kieán tuøy mieân? Ñaùp: Coù naêm thöù chaáp thì goïi laø kieán tuøy mieân. - Theá naøo laø nghi ngôø tuøy mieân? Ñaùp: Ñoái vôùi caùc chaân lyù, caùc ñieàu chaéc thaät maø coøn do döï nghi ngôø thì goïi laø nghi tuøy mieân. Coù baûy söï khoâng laàm loãi: 1. Quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät ôû choã Nhö Lai tu taäp gieo troàng caùc thöù tònh tín, sinh caên, an truï neân khoâng bò caùc Sa-moân hay Baø- la-moân hoaëc Thieân ma phaïm hay moät coõi theá gian khaùc daãn duï cöôùp ñoaït, ñoù goïi laø söï khoâng laàm loãi thöù nhaát. 2. Laïi quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû cuûa Phaät luoân an truï soáng trong giôùi haïnh thanh tònh, chuyeân caàn sieâng naêng gìn giöõ caån thaän caùc giôùi luaät Bieät giaûi thoaùt, caùc quy taéc ñieàu leä, trong moïi hoaït ñoäng vieäc laøm ñeàu tuaân haønh ñaày ñuû. Ñoái vôùi caùc loãi raát nhoû nhöng aùy naùy lo sôï raát lôùn... Thöôøng tìm hoïc ñuû caùc moân hoïc (ôû nhöõng nôi coù daïy) vaø luoân tuaân giöõ ñuùng ñaén khoâng heå huûy phaïm. Ñoù laø söï khoâng laàm loãi thöù hai. 3. Laïi quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät luoân gaàn guõi keát baïn vôùi caùc baïn laønh, cuøng kheùo leùo söû söï khi giao teá chôi thaân. Ñoù laø söï khoâng laàm loãi thöù ba. 4. Vaø quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät thöôøng thích ôû nhöõng nôi vaéng veû yeân tònh ñaày ñuû caû hai thöù lìa boû töùc laø caùc söï lìa boû cuûa thaân cuûa taâm. Ñoù goïi laø söï khoâng laàm loãi thöù tö. 5. Laïi quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät luoân soáng an truï trong söï sieâng naêng chuyeân caàn. Luoân coù söùc haêng haùi coá gaéng raát maïnh meõ beàn bæ kieân trì. Ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng bao giôø buoâng boû caùc nguyeân taéc baét buoäc. Ñoù goïi laø söï khoâng laàm loãi thöù naêm. 6. Laïi nöõa quyù vò neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät luoân an truï trong cuï nieäm, thaønh töïu tuyeät dieäu caùc thöôøng döïa vaøo caùc chi nieäm. Nhöõng vieäc laøm ñaõ laâu, nhöõng lôøi noùi ñaõ xöa ñeàu nhôù raát kyõ. Ñoù laø söï khoâng laàm loãi thöù saùu.

7. Vaø quyù thaày neân bieát: Coù haøng ñeä töû Phaät luoân an truï soáng trong cuï tueä (tueä toaøn veïn ñaày ñuû), thaønh töïu toát caùc thöù tueä, nhö tueä coù sinh maét theá gian, thaùnh tueä, xuaát tueä, tueä kheùo thoâng ñaït, tueä bæ sôû

taùc (do noù taïo ra) vaø tueä chaùnh taän khoå... Ñoù goïi laø ñieàu khoâng laàm loãi thöù baûy. ÔÛ choã Nhö Lai maø tu haønh gieo troàng tònh tín. Nhö Lai laø gì? Nhö Lai laø baäc Chaùnh Ñaúng Giaùc (Ñaáng giaùc ngoä hoaøn toaøn). Tònh tín laø gì? Töùc laø döïa vaøo caùc phaùp thieän, caùc loaïi ñöùc tin, tính chaát cuûa ñöùc tin do xuaát ly vaø xa lìa sinh ra. Roäng noùi cho ñeán tính chaát thanh tònh taâm, neân goïi laø tònh tín. Vôùi caùi tònh tín ñoù ôû choã Nhö Lai maø ñaõ ñang hay seõ ra söùc tu haønh vaø gieo troàng. Thuoäc haøng thöù nhaát, töùc laø theo thöù töï vaø lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù nhaát. Söï khoâng loãi laàm, nghóa laø chæ roõ caùi tình traïng ñaõ ñöôïc thanh tònh, ñaõ ñoaïn döùt vónh vieãn caùc laàm loãi... Luoân soáng an truï trong tònh giôùi (giôùi haïnh thanh tònh) Hoûi: Theá naøo laø tònh giôùi? Ñaùp: Töùc laø caùc nghieäp ñaõ laøm nghóa laø giöõ thaân nghieäp, ngöõ nghieäp ñuùng pheùp taéc giôùi luaät vaø coù ñôøi soáng thanh tònh, neân goïi laø tònh giôùi. An truï, nghóa laø thaønh töïu ñöôïc tònh giôùi, luoân tu haønh caùc haïnh cao quyù, thaúng tieán ñeán choã chöùng ngoä. Ñoù goïi laø an truï. Chuyeân caàn sieâng naêng giöõ gìn caùc giôùi luaät bieät giaûi thoaùt. Hoûi: Theá naøo laø bieät giaûi thoaùt? Ñaùp: Nghóa laø caùc Nhö Lai baäc chaùnh ñaúng giaùc roäng noùi cho ñeán Phaät, Baït giaø phaïm ñaõ töï mình thaáy bieát, vì caùc vò Bí-soâ cöù moãi nöûa thaùng thöôøng tuyeân noùi caùc Kheá kinh ñieàu luaät bieät giaûi thoaùt. Hoûi: Do nguyeân nhaân naøo maø noùi laø bieät giaûi thoaùt? Ñaùp: Töùc laø caùc phaùp thieän cao quyù nhaát thöôøng laáy ñaây, (giôùi luaät) laøm cöûa vaøo, caùc giôùi luaät laø phaùp moân ñöùng ñaàu cao quyù nhaát, noù cuõng laø ñieàu kieän ñaàu tieân, caàn phaûi laøm rieâng, ôû rieâng do ñoù neân ñaët teân laø bieät giaûi thoaùt. Sieâng naêng giöõ gìn giôùi luaät naày, nghóa laø ñoái vôùi caùc phaùp bieät giaûi thoaùt maø luoân tuaân haønh laø theo nhö theá xoay chuyeån theo. Caùc quy taéc ñieàu leä cuûa caùc hoaït ñoäng ñeàu tuaân giöõ ñaày ñuû. Nghóa laø toaøn chuùng Bí-soâ coù naêm vieäc traùi vôùi quy ñieàu luaät leä, vaø naêm choã khoâng neân ñi ñeán. Naêm vieäc traùi vôùi quy taéc ñieàu leä laø: 1. Toäi hôn ngöôøi khaùc. 2. Toäi khaùc ñaïi chuùng. 3. Toäi bò ñoïa, bò naáu ñoát.

4. Toäi ñaàu rieâng. 5. Toäi laøm aùc. Naêm choã khoâng neân ñi ñeán: 1. Cung vua. 2. Nhaø laøm aùc. 3. Nhaø gaùi daâm (thanh laâu). 4. Nhaø coù aâm nhaïc. 5. Quaùn röôïu. Haøng ñeä töû Phaät ñoái vôùi naêm vieäc chaúng neân laøm, naêm nôi khoâng neân ñeán maø luoân xa lìa töø boû khoâng bao giôø laøm. Coøn ñoái vôùi caùc quy ñieàu chaân chaùnh caùc vieäc ñuùng ñaùng vaâng giöõ ñaùng laøm thì luoân tuaân haønh thaønh töïu ñaày ñuû. Ñoái vôùi caùc loãi nhoû nhöng lo sôï aùi naùy lôùn, laø ñoái vôùi caùi toäi raát nhoû khi khôûi leân thì voâ cuøng lo aâu aùi naùy sôï seät. Thöôøng tìm hoïc caùc moân hoïc khoâng heà cheâ bai sai phaïm, laø caùc ñeä töû

Phaät thì khoâng neân baûo: Vôùi moân hoïc naøo thì ta caàn sieâng naêng tu hoïc, coøn vôùi moân hoïc kia thì ta khoâng caàn phaûi sieâng naêng tu hoïc... maø caùc ñeä töû Phaät neân thöôøng nghó: Taát caû chö Phaät Nhö Lai öùng chaùnh ñaúng giaùc, roäng keå cho ñeán Phaät, Baïc-giaø-phaïm vaø nhöõng baäc thaáy bieát ñaày ñuû ñuùng ñaén cho neân taát caû nhöõng ñieàu ñaët ra döïng neân, taát caû caùc moân hoïc, ta ñeàu phaûi hoïc vaø luoân luoân khoâng bao giôø cheâ bai, sai phaïm. Ñoù laø haøng thöù hai, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù laø haøng thöù hai. Söï (ñieàu) khoâng laàm loãi, laø chæ roõ söï ñöôïc thanh tònh, vaø döùt heát caùc loãi laàm. Gaàn guõi vôùi baïn laønh. Theá naøo laø baïn laønh? Baïn laønh laø chæ cho taát caû caùc Nhö Lai baäc Chaùnh Ñaúng Giaùc vaø caùc ñeä töû Phaät, cuõng chæ cho caùc Boå-ñaëc-giaø-la coù ñaày ñuû giôùi vaø ñöùc. Ñoái vôùi caùc baïn laønh ñoù maø gaàn guõi, gaàn guõi maõi, lieân tuïc thöôøng xuyeân cuøng cöïc vaø tuøy thuaän thôø phuïng haàu haï cuùng döôøng cung kính. Theá neân noùi laø gaàn guõi thaân caän baïn laønh. Theá naøo goïi laø kheùo keát baïn thaân? Töùc laø caùc thöù gieát haïi, troäm cöôùp, daâm duïc taø haïnh, noùi doái hoaëc uoáng caùc thöù röôïu..., ñeàu luoân xa lìa, döùt tröø töø boû, chaùn sôï, gheâ tôûm vaø döùt tröø thaät heát haún neân goïi laø thieän. Vaø cuøng vôùi nhöõng ngöôøi thieän ñoù maø keát laøm baïn thaân, tuøy thuaän höôùng ñeán choã thaân taâm khoâng coøn thaáy coù hai. Theá neân noùi kheùo keát laøm baïn.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 281

Theá naøo laø kheùo söû söï giao teá? Ñoái vôùi caùc baäc ñaày ñuû ñöùc tin, uy tín, giôùi haïnh, ña vaên hoïc nhieàu, ñaày ñuû buoâng xaû, trí tueä vaø tuøy theo cuøng xoay sôû, chuyeån dôøi, leä thuoäc, phuï trôï, tuøy thuaän khoâng traùi nghòch. Laïi coøn nhö ñoái vôùi phaùp thieän, ñaày ñuû phaùp, töø boû, xa lìa vaø tuøy theo cuøng xoay chuyeån, leä thuoäc, tuøy thuaän khoâng traùi nghòch. Vaø laïi ñoái vôùi ñaày ñuû phaùp thieän xuaát ly v.v..., xa lìa maø duø moät nieàm vui, moät söï ham muoán, moät vui möøng moät yeâu meán..., thì ñeàu cuøng vui, muoán, möøng, yeâu..., cho neân goïi laø kheùo giao teá xöû söï. Ñoù laø haøng thöù ba, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám maõi leân thì noù ôû haøng thöù ba. Khoâng coù söï laàm loãi, töùc laø chæ vieäc ñaõ ñoaïn döùt vaø ñöôïc thanh tònh. Theá naøo goïi laø thích ôû nôi thanh vaéng? Caùc choã naøo khoâng coù nhaø cöûa thì goïi laø choã thanh vaéng. Neáu ôû nôi ñoù maø luoân vui veû meán thích, chaúng saàu lo taâm khoâng naûn sôï, thì goïi laø thích ôû choã thanh vaéng. Ñuû hai thöù xa lìa töùc laø thaân vaø taâm ñeàu lìa boû, nghóa laø ôû nôi thanh vaéng maø thöôøng sieâng naêng tu hoïc, trong noäi taâm luoân vaéng laëng ngöøng nghæ thoâi döùt, nhöng laïi khoâng lìa tónh löï, thieàn ñònh vaø thaønh töïu söï quan saùt tuyeät dieäu. ÔÛ choã thanh vaéng khoâng coù nhaø cöûa ñoâng ñuùc maø sieâng tu caùc nghóa lyù cuûa mình. Gioûi sieâng naêng tu hoïc, noäi taâm luoân yeân laëng, thoâi, döùt, nghóa laø ôû nôi ñoù luoân chuyeân caàn sieâng gaéng, tu hoïc boán thöù thieàn ñònh cuûa theá gian. Chaúng lìa boû tónh löï thieàn ñònh, laø ôû trong theá gian vôùi boán thöù thieàn ñònh luoân luoân sieâng naêng suy tö khoâng thaáp keùm hay giaùn ñoaïn boû pheá, neân noùi laø chaúng coù khoù khaên vieäc tónh löï thieàn ñònh. Thaønh töïu söï quan saùt tuyeät dieäu, laø

ñoái vôùi boán thöù thieàn ñònh ôû theá gian luoân töông öng vôùi trí tueä tuyeät dieäu thaønh töïu ñaày ñuû. Luoân ôû nôi vaéng veû khoâng nhaø cöûa, laø ôû nôi vaéng veû khoâng nhaø cöûa ñoâng ñuùc, do söùc choïn löïa toát maø luoân vui veû meán thích khoâng heà saàu lo buoàn chaùn, laïi hay theâm lôùn caùc phaùp thieän cho thaân vaø taâm. Neân noùi laø thích ôû nôi vaéng khoâng nhaø cöûa. Sieâng tu caùc nghóa lyù cuûa mình, nghóa laø goác aùi duïc ñaõ tröø, lìa boû, dieät ñoä vaø Nieát-baøn goïi laø nghóa cao toät nhaát, ñoù cuõng laø nghóa lyù cuûa mình, ñoái vôùi nghóa ñoù sieâng naêng tu hoïc, mong caàu nhanh choùng ñöôïc chöùng caùc quaû vò, neân noùi laø sieâng tu töï nghóa. Ñoù laø haøng thöù tö, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù tö.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 17 282

Söï khoâng laàm loãi, töùc laø chæ roõ söï thanh tònh trong saïch caøng nhieàu cuûa lôøi noùi, truï vaøo söï sieâng naêng chuyeân caàn. Theá naøo laø tinh taán? Ñoái vôùi phaùp thieän sinh ra töø xuaát ly, xa lìa, sieâng naêng maïnh meõ coá gaéng noå löïc luoân, khuyeán khích taâm gaéng söùc maõi khoâng gì ngaên caûn ñöôïc thì goïi laø tinh taán. Do ngöôøi aáy thaønh töïu ñöôïc söï tinh taán nhö theá, neân ñoái vôùi söï tu taäp, thöôøng hay laøm ñöôïc caùc haïnh cao quyù, thaúng tieán ñeán choã chöùng ngoä. Truï vaøo theá maïnh, laø ngöôøi aáy sieâng naêng ôû möùc cao veïn toaøn neân goïi laø coù theá löïc. Coù chuyeân caàn, töùc laø chæ roõ söï sieâng naêng chaéc chaén beàn bæ, neân goïi laø coù chuyeân caàn. Coù haêng haùi maïnh meõ, laø do ñaõ thaønh töïu ñöôïc söùc tinh taán ñoù cho neân maïnh meõ quyeát chaéc, beàn bæ kieân trì vaø lanh lôïi duõng caûm maø chaáp chaët maø giöõ laáy. Caùc ñieàu giöõ laáy chaáp chaët ñoù ñeàu laø phaùp thieän khoâng xaáu xa toäi loãi, neân tuøy theo hình töôùng ñoù chaáp laáy, giöõ gìn maõi khoâng buoâng boû, nhö chieám ñöôïc nöôùc khaùc thì phaûi kheùo leùo giöõ gìn. Ñoái vôùi caùc phaùp thieän luoân luoân khoâng boû caùc nguyeân taéc baét buoäc, laø ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng buoâng boû söï chuyeân caàn luoân haêng haùi sieâng naêng khoâng giaùn ñoaïn. Ñoù laø haøng thöù naêm, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám maõi leân thì noù ôû haøng thöù naêm. Söï khoâng loãi laàm, laø chæ baøy roõ söï thanh tònh. An truï vaøo cuï nieäm. Theá naøo laø nieäm? Neáu döïa vaøo phaùp thieän sinh ra do xuaát ly, xa lìa maø caùc nieäm theo ñoù nhôù nghó maõi, cho ñeán roäng noùi thì goïi ñoù laø nieäm. Thaønh töïu tuyeät dieäu caùc vieäc döïa vaøo (thöôøng uûy) chi nieäm, nghóa laø taùm chi Thaùnh ñaïo thì goïi laø thöôøng uûy Nieäm ñaây laø moät trong taùm chi ñoù, töùc laø chi chaùnh nieäm. Vieäc laøm vaø lôøi noùi laâu xa ñeàu nhôù kyõ, laø do nieäm naày maø caùc vieäc ñaõ laøm qua thì khoâng heà queân maát maø ghi nhôù roõ raøng. Ñoù laø haøng thöù saùu, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám maõi leân thì noù ôû haøng thöù saùu. Söï khoâng loãi laàm, laø chæ baøy cho vieäc lôøi noùi ngaøy caøng thanh tònh. An truï vaøo cuï tueä. Theá naøo goïi laø tueä? Neáu döïa vaøo phaùp thieän sinh ra do xuaát ly, töø boû vaø ñoái vôùi caùc phaùp töôùng laïi gioûi choïn löïa, tuyeån choïn cuøng cöïc... Roäng noùi cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na neân goïi ñoù laø tueä.

Noùi an truï, laø do ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä ñoù roài, neân ñoái vôùi caùc phaùp töôùng thöôøng hay laøm ñöôïc caùc haïnh cao quyù, thaúng tieán ñeán choã chöùng ngoä. Thaønh töïu ñöôïc tueä xuaát moät ôû theá gian. Theá gian nghóa laø naêm uaån. Naêm uaån ñoù laø: Saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Do vì ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä nhö theá neân coù theå bieát ñuùng thöïc naêm thuû uaån naày sinh ra vaø bieán ñoåi, tan maát ñi. Do ñoù neân noùi laø caùi tueä xuaát moät ôû theá gian. Thaùnh tueä, coù hai thöù: Moät laø toát laønh neân goïi laø thaùnh vaø hai laø voâ laäu cuõng goïi laø thaùnh. Thöù tueä naày coù ñuû hai thöù thaùnh ñoù, neân goïi laø thaùnh tueä. Xuaát tueä, laø do ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä nhö theá, neân coù theå xuaát ly, vöôït thoaùt ra khoûi coõi Duïc vaø caû coõi Saéc, coõi Voâ saéc nöõa, neân goïi laø xuaát tueä. Tueä kheùo thoâng suoát, laø do thaønh töïu ñöôïc tueä aáy roài cho neân ñoái vôùi caùc ñeá khoå-taäp-dieät-ñaïo vaø do caùc töôùng khoå taäp dieät ñaïo maø gioûi thaáu suoát hieåu bieát roõ raøng moät caùch kheùo leùo, gioûi giang, rieâng bieät töøng thöù, neân goïi laø tueä kheùo thoâng suoát. Tueä töï gaây neân (do noù laøm ra), laø do ngöôøi aáy hoïc ñaïo khoâng giaùn ñoaïn cho neân coù ñöôïc tueä cao quyù ñoù. ÔÛ ñaây goïi ñoù laø tueä do noù laøm ra. Tueä chaùnh taän khoå (tueä dieät heát khoå). Theá naøo laø chaùnh? Ñoù laø nhaân, laø cöûa vaøo ñaïo, laø lyù thuù (lyù ñöôïc höôùng tôùi), laø haønh töôùng cuûa ñaïo. Theá neân goïi laø chaùnh. Taän khoå tueä (tueä dieät khoå). Naêm thöù uaån goïi laø khoå. Vì tueä naày coù theå dieät heát naêm thuû uaån, dieät heát, heát taát caû, heát troïn veïn vaø chöùng ñöôïc söï dieät heát vónh vieãn, cho neân goïi laø tueä dieät heát khoå. Ñoù laø haøng thöù baûy, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù baûy. Söï khoâng loãi laàm, laø chæ baøy lôøi noùi caøng thanh tònh. Trong ñaây Theá Toân noùi keä: Ñuû tín, giôùi, baïn laønh ÔÛ choã vaéng sieâng naêng Thaønh töïu nieäm, bieát ñuùng Laø baûy söï khoâng loãi. Coù baûy phaùp ngaên vieäc tranh caõi: 1. Hieän tieàn Tyø-naïi-da. 2. Nhôù nghó Tyø-naïi-da.

3. Baát si Tyø-naïi-da. 4. Caàu töï taùnh Tyø-naïi-da. 5. Nhaän giöõ lôøi cuûa nhieàu ngöôøi Tyø-naïi-da. 6. Nhaän giöõ lôøi mình noùi Tyø-naïi-da. 7. Nhö coû che maët ñaát Tyø-naïi-da. Ñoù laø baûy phaùp ngaên söï tranh caõi. Hoûi: Vì sao laïi goïi laø baûy phaùp ngaên söï tranh caõi? Ñaùp: Tranh caõi nghóa laø coù kia coù ñaây, coù ngöôøi coù ta neân coù tranh caõi, tranh giaønh nghòch thuø nhau... Do baûy phaùp naày moät khi hieän ra thì coù theå khieán vieäc tranh caõi ñoù ngöng laïi, döùt ñi. Do ñoù maø goïi laø phaùp ngaên tranh caõi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.